

GĚM KU TƆƆU Ě WĒL

KUNY Ě KƆC KOR KE VICTORIA BIKĚ MUƆƆK DE PIAL E GUƆP YƆK

Akuma de Victoria aye looi bĭ kƆc kor kuny Ě pial Ě guƆp ya yƆk, jiĕĕm Ě nhom ku yilac wĭc kĕ bikĕ rĕĕr den cuƆƆp.

\$43.8 maliƆƆn aa akĭm Ě bĕi abuun cĭ jƆcƆk agem kĕ cĭ akuma lueel nĕ thĕ Ě cuet/alƆc bĭ kƆc Ě luoi abĕn (GPs) ya muƆc Ě wĕu bikĕ ya luoi nĕ bĕi abuun 100 ke Victoria yiic bikĕ kƆc ya kony nĕ jiĕĕm Ě nhom tĭnĕ wal ku muƆƆk Ě pial Ě guƆp tĭnĕ mith abuun gƆr kuony apĕĕi. Yen Ě kĕ cĭ jƆcƆk cƆk kĕya abĭ yƆƆt Ě yam puoth kĕ luoci bĕĕi nĕ nƆj tĕ kƆc Ě keek thĭn.

AthƆr kĕnĕ Ě dhuk Ě nhĭim Ě kĕ ye dac thiĕĕc bĕĕi nĕ tĕ ye yƆk ajuĕĕr kĕnĕ.

YE NU YE LƆN E MEN NĚ GĚM YIC?

LƆj Ě Victoria alacƆk nĕ gĕm Ě yilany Ě wal nĕ GP:

- KƆc kor cĭ run Ě dĭt cuƆƆp alĕu bikĕ gĕm Ě yilany den Ě wal gam ke pĕc
- KƆc kor kĕc run Ě dĭt cuƆƆp acĭ lĕu bikĕ gĕm Ě yilany den gam ke pĕc.

Cĭ mĭn yen Ě tĕ de nĕ luoi Ě GP akutnhom, GP cĭ rƆt mat nĕ lajuĕĕr aakĭm ke bĕi abuun, abĭkĕ tĭj na ye ran kor cĭ run Ě dĭt cuƆƆp ku riukĕ wĕt wĭc kek yilany Ě wal.

YE RAN KOR CI DĭT NU?

KƆc kor cĭ dĭt aye kƆc thĭi tƆ nĕ run Ě ruƆƆn 18 cƆk piinye ye ke tĭj Ě ke nƆj riel gƆƆr kek ku yƆk kĕ muƆc Ě pial Ě guƆp tĭnĕ kĕ tƆj den. Ba gĕm cĭ yiĕk yic wĒl juĕc gam, ke ran kor adhil Ě dĕt Ě yic ye yilac yic nan Ɔj, ye kĕnĕ Ě Ɔj, ye Ɔj ye wiĕc yeen, ku ye Ɔj yen Ě ye bĕĕi tĭnĕ keek Ě kĕ ye kƆc. Ran kor adhil kĕ rĕc Ě bĕn ke yilac gam ku Ɔj kƆc ye looi ku kĕ lĕu bik bĕn thĭn na cĭ buoth yilac cƆk.

YE GP NĭC KADĚ NA YE RAN KOR AA KĔ Cĭ DĭT?

Na tak GP bĭ ran kor gĕm yilany Ě wal, keek abĭ kĕk tĭj:

- Run
- Dĭt nĕ yĕn ken Ě pĭr kƆk
- Nhom lĕĕu _ na rĕĕr kĕ baai ke kƆc ken wĒlĕ ran muke, wĒlĕ kony ke rƆt ke pĕc.
- Riel Ě yic Ě yilac
- Dĕt Ě yic cĭ raan kor ye deetic ye wĕt Ě Ɔj gƆƆr yen yilac, ye Ɔj tƆ thĭn, dhƆl Ě yilac, kĕ lĕu bik wĕc (cĭ min Ě kĕ ye wal

looi Ě yĭn guƆp na cĕ kĕ dek ku kƆk rilic), ku kĕ bĭ bĕn bei thĭn na cĭ looi yilac.

Bĭ YA NU NA Cĭ MENHDIĔ YE RAN KOR Cĭ DĭT?

Tĭnĕ Akĭm ke ajuĕĕr Ě Bĕi Abuun, gĕĕr Ě ran kor wĭc bikĕ rƆm kek Ě GP alĕu ke bikĕ looi kĕya. GP abĭ tak na cĭ ran kor dĭt ku Ɔj kĕ ke wĭc yen yĭlany e wal. Nĭc nadĕ ke ran koor acĭ dĭt alĕu bĭ rƆt waar tĭnĕ kƆk. Cĭ mĭn Ě kĕnĕ, GP alĕu bĭ tak bĭ ran kor lueel lƆn dek ran acĭ dĭt bĭ gam Ě yilac tĭnĕ tuaany cĭt adhiĕma, ku akĕc dĭt arĕĕt bĭ ka rĕc tƆ thĭn kuany yiic ku piath Ě wĒl Ě riĕk Ě puƆu.

CA LĔU BA BĔN NĚ RƆM Ě MENHDIĔ KE GP YIC?

Xĕĕ, ran Ě meth wĒlĕ ran muk e met Ě thĭn den aye gam apĕĕi ku aye ajuĕĕr Ɔj nadĕ ke ran Ě meth wĒlĕ ran muk e mmaye yĕn puoth ke wĒl ku kuny Ě menhdu nĕ luoi Ě kĕnĕ bĭ kĕ GP bĕn Ě tĭj.

YĔNU NA CA WĭC Bĭ MENHDIĔ GP TĭJ?

Yĭn acĭ riel puƆu ba kĕnĕ jaamic we menhdu ku pan abun (thukul). Tĕ de abĕn, mith abuun Ě thĕn Ě wĕi aye tĭj Ě ke cĭ dĭt apĕĕi bikĕ tĕk Ě tiĕĕj Ě GP looi ku GP abĭ tak na ye menh abun kĕ cĭ kur nĕ wĕt Ě gƆƆr Ě wal tĭne yilany cĭ bĕĕi. LƆj kĕnĕ e luoi e thƆj na ye menhdu akiim tĭj tĭnĕ Ě luoci abĕn de akutnhom yic.

BI GP XA MAT THĭN?

Abĭ nan kĕ juĕc binĕ ye nhĭaar wĒlĕ binĕ ye Ɔj ba rot mat thĭn. Na cĭ menhdu ya ran kor cĭ dĭt, ke GP abĭ ran Ě meth wĒlĕ ran muk e wĒlĕ ran dĭt tiĕĕt nyin e yeen mat thĭn

Na cĭ menhdu Ɔj ke ran kor cĭ dĭt nĕ GP, ke GP alĕu bĭ menhdu tĭj ye tƆk nĕ yilac Ě kĕ den yic, e kĕya, GP abĭ menhdu ya yƆcƆk nĕ luƆt bĭ yĭn mat thĭn Ě muƆc de yic. Kuer kĕnĕ e kƆc kony bĭ Ɔj ku luoci Ě kĕk Ě kƆc kor Ě kĕ dĭet bikĕ ya kƆc dĭt, e yĭ thƆƆj thĕk Ě yic bo nhĭal tĭnĕ muƆc Ě kĕk Ě pial Ě guƆp Ě menhdu ku kĕk kun ye ƆjƆth. Nĕ met du Ě muƆc Ě pial Ě guƆp de menhdu.

YE DĔT CĭT NU BI XEN LƆ DE MENHDIĔ TĭNĔ GP NĭC?

Na cĭ GP Ɔj na dĕ ke menhdu acĭ yƆk ke cĭ dĭt nĕ yĭlany hƆr tĭnĕ yeen, kĕ wĒl ken e pial ku tuaany ka muk apuoth Ě kĕ cĭ luel ke ĕlĕ tĕ cĭ meth ye gam wĒlĕ luĕl Ě wĒl acĭ puƆl Ě lƆj wĒlĕ gƆr lƆj.

Käkë aye kāk ē ye nyuƆƆth luēl ē wēl ē pial ku tuaany aci lōŋ puŋl:

- Gēm ē menhdu tinē luēl den.
- Luēl alui bī kē rēc apēei tinē piāl ē guƆƆp ē raan abēn tiēet wei, gēl ku nyiec rēēr. Cī mīn na nōŋ ran kor tuaany lēu bī dhil ē lēk Akut ē Pial ku Kāk Ajuēer ē kƆc.
- Luēl abī kē rēc tekic wēlē gēl kē rēc bī rōt looi tinē pial ē guƆƆp ē ran, ciēn kē yōk ē wēlē nyiec rēēr.

Ka cī nyuƆƆth:

- Ran kor atō ē tē bī yen rōt luŋi kē rēc
- Ran kor atō tē bī yen kƆc kƆk luŋi kē rēc

Tē cit tēde ye kāk ē guƆƆp ē raan ye tōk, kƆc ē luoi ē pan abun aci bīk luēl ye nen cī menhdu GP yōk ēlē tē cī menhdu ye gam, wēlē nōŋ wēl ke lōŋ kōk nē luēl ē ye wēt kēnē.

YE NEN LĒU BĪ MENHDIĒ KAAT ADŌNY DEN Ē MEDICARE YŌK?

KƆc kor alēu bīkē thiƆƆŋ nē gōōr ē kaat de Medicare na cīk ruƆƆn thiāār ku dhiēc dōōt (15). Keek awīc bīkē athōr thiƆƆŋic ku gem kē kēnē ke nyuƆƆth, cī mīn ē athōr(kaat) ē menh abun wēlē cāāda ē dhiēth, ku jol aa kāk ē athōr(kaat) jiēl kek thīn.

YE TĒYO BĪNĒ WĒL KE PAN AKIIM Ē MENHDIĒ CĪ GŌT TƆƆU THĪN?

Wēl ke pan akīim abī rēēr ē ke ye kāk ē pan akīm luui GP thīn.

LĒU BĪ GP MENHDIĒ TUƆƆC TĪNĒ XĀN KE PIAL KƆK NA KƆJR?

Xēē. Aye ŋƆƆth nadē ke tooc abī ya bak puƆth ajuēer kēnē. Ran tueŋ aakīim kony ajuēer de pan abun abī luui ke GP ku menhdu bī kuony nē kuny ē tooc na wīc ke. Nē kāk kƆk yiic, yīn alēu bī yīn thieēec ku mēt ē yīin e tooc kēnē yic.

YENJU NA NŌŋ MENHDIĒ GP DE WĒN THEER?

Na nōŋ menhdu GP rēēr thīn ku aye nhiaar bī GP tō pan abun den, ke kāk ē pan akīim de menhdu cī gōt aa tooc ē. Kēnē e kē cī gƆc ē luoi nē akutnhom dīit ē yic. Kēnē apuƆth ku aye yāth tueŋ, ē rin bī lo tueŋ ē muƆƆk yāth tueŋ nē kem ē kāk ē pial gup abēn ye ran kor tīŋ. Na ye menhdu ran kor cī dīt, kē keek alēu bīkē gēm ē tooc ē kāk ē pan akīim ken cī gōt. Na cī menhdu ye ran kor cī dīt, ke yīn agēm nē tooc ē kāk ē pan akīim ke menhdu cī gōt

WHAT SERVICES WILL THE GP BE PROVIDING?

YE KĀ CĪT NJU BĪ GP YA BĒI?

GP lui nē ajuēer Akīm nē Bēi Abuun yiic (Doctors in Secondary Schools) abī kƆc kor yiēk ē kāk tōōkē cī mīn ē GPs tō akutnhīim yiic nōŋic muƆƆk ē pial kƆc gup, pial ē nhom, pial ē tēc ku kāk ē dhiēth.

Tinē wēl juēc kōk ke yī nem:

<http://www.education.vic.gov.au/about/programs/health/pages/doctors-secondary-schools.aspx>

wēlē tuōc ē Akīm ē Bēi Abuun email nē:

doctors.in.schools@edumail.vic.gov.au

ke kāk ca thiēc.